

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

FINANSDEPARTEMENTET	
08. MAR 2004	
Saksnr.	0313829-21
Arkivnr.	

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
03/3829 FM HD

Vår ref.
2004/02160 U-A BVA/ero

Dato
05.03.2004

Høring – utkast til forskrift om forvalterregistrering i verdipapirregistre for finansielle instrumenter

Justisdepartementet viser til Finansdepartementets brev av 5. desember 2004.

Generelt

Justisdepartementet vil påpeke at en forskrift om forvalterregistrering i verdipapirregistre for finansielle instrumenter i størst mulig utstrekning bør være i samsvar med forskrift 18. desember 2003 nr. 1638 om forvalterregistrering i verdipapirfonds andelseierregister. Som det fremgår av høringsnotatet kan et verdipapirfonds andelseierregister også føres i et verdipapirregister, og det kan skape en uoversiktlig situasjon om det da er ulike regler i de to forskriftene. I utkastet til forskrift som nå er på høring, skiller ordlyden i flere bestemmelser seg fra de tilsvarende bestemmelsene i den andre forskriften. Selv om ulik ordlyd ikke er et problem i seg selv, kan det tenkes å oppstå usikkerhet om hvorvidt det også er realitetsforskjeller. Vi mener derfor at der hvor bestemmelser i den nye forskriften har samme realitet som bestemmelser i den andre forskriften, bør det vurderes også å gi bestemmelsene lik ordlyd. På den måten vil også forskjeller i regelverket komme tydeligere frem.

Til utkastet § 2 annet ledd

Det fremgår av forslaget at foretak som er hjemmehørende i utlandet kan godkjennes såfremt forvalter "...kan gi opplysninger om...". Hvis "kan" her ikke betyr mer enn en *rett* for forvalter til å utlevere opplysninger, og det understøttes av tredje ledd ("*...ikke er noe i veien for at forvalteren forplikter seg til seg til å gi opplysninger som kan bli krevd om reell eier...*"), stiller man mindre strenge krav for godkjenning av utenlandske

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandler
Birgitte Valen
22 24 51 25

forvaltere enn til norske forvaltere som har opplysningsplikt, se vprl. §§ 8-2, jf. § 6-3 fjerde ledd. Vi har vanskelig for å se hvorfor man ikke burde stille som vilkår en tilsvarende plikt for utenlandske forvaltere.

Vi er for øvrig enig i uttalelsen fra ØKOKRIM om at bekreftelse fra advokat i den fremmede rettskrets ikke bør være tilstrekkelig som dokumentasjon for innholdet i regelverket i den fremmede rettskretsen. Det bør være en enkel sak å få slik bekreftelse fra aktuell tilsynsmyndighet.

Til utkastet § 3

På ett område er det en bevisst realitetsforskjell mellom forskriftene, på spørsmålet om forvalteren skal ha plikt til å registrere opplysninger om reell eier. Vi savner en nærmere begrunnelse for denne forskjellen, da det etter vår oppfatning har gode grunner for seg å kreve registrering. Ut fra argumentasjonen kan det synes som om man på forhånd har bestemt seg for at det ikke skal gjelde noen plikt for forvalter til å føre register over reell eier (trolig fordi det er tyngende). Det hevdes imidlertid at forvalter trolig vil ha interesse av å føre et slikt register uansett, i det han både har en generell, og i forhold til visse myndigheter en aktuell og faktisk stadig tilbakevendende (skattemyndighetene), opplysningsplikt.

Plikt for forvalter i forslaget § 3 tredje ledd til under forvalteroppdraget å "...påse at han har rettslig og praktisk adgang til opplysninger om den reelle eier..." synes i praksis nesten umulig å oppfylle uten et register. Muligheten for lange rekker av mellommenn og stadige overdragelser i de ulike ledd, tilsier det. Hvis Kredittilsynets antagelse er riktig, vil det følgelig ikke være byrdefullt å pålegge forvalter noe han uansett vil gjøre. En klar plikt om dette vil dessuten bidra til at forvaltere nettopp ikke velger løsninger som viser seg å være utilstrekkelige for å oppfylle plikten. Dette er også i samsvar med det som gjelder for verdipapirfond. Vi kan ikke se avgjørende hensyn som tilsier at forvalteren ikke skal pålegges en slik plikt.

Reglene om identitetskontroll og finansinstitusjoners plikt til å kjenne sine kunder har som formål å forebygge at finansinstitusjonene benyttes til hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger. Hensynet til etterforskning av slike forhold tilsier at opplysningene bør være tilgjengelig umiddelbart hos forvalteren, både fordi dette sparer tid og fordi etterforskningen kan bli skadelidende hvis den reelle eieren på grunn av en identitetskontroll skulle få kjennskap til at det pågår etterforskning.

Når myndighetene er usikre om valgfrihet er riktig (Kredittilsynet er i tvil, sies det), bør forsiktighet tilsi at man i første omgang fastsetter plikt til å føre register over reelle eiere. Så kan heller en slik plikt senere tas opp til vurdering i lys av eventuelle nye forslag om like gode eller bedre måter å sørge for oppfyllelse av opplysningsplikten.

Justisdepartementet vurderer forslaget slik at det her foreligger en risiko for å vedta regler som åpner for gode muligheter til å skjule reelle eierforhold. Det er for øvrig i

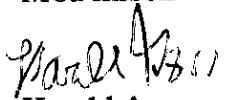
direkte strid med de standpunkter Norge regelmessig inntar i internasjonal hvitvaskingssammenheng, nemlig at man bør etterstrebe gjennomskiktighet og notoritet i eierstrukturer.

Til utkastets § 4 annet ledd

Det er noe uklart *hvem* som skal fastsette en frist for forvalteren til å fremlegge opplysninger, om dette skal gjøres av den som ber om innsyn eller av verdipapirregisteret. Vi antar at dette i utgangspunktet skal gjøres av verdipapirregisteret, men av forskriften § 4 sett i forhold til høringsnotatet fremgår det at den som har rett til opplysninger skal kunne kreve disse direkte fra forvalteren uten først å henvende seg til registeret. I slike tilfeller bør det avklares hvordan fristen skal fastsettes.

Hvis det ikke vedtas regler om plikt for forvalter til å føre register over reelle eiere, er det åpenbart behov for en "...rimelig frist til å legge frem opplysningene...". Hvis det vedtas regler om plikt til fortløpende å føre register, vil opplysningene være tilgjengelig til enhver tid. I så fall er det ikke nødvendig med en så romslig frist. En så kort frist som mulig kan være viktig i etterforskningssammenheng. Også dette taler for at det bør vedtas regler om plikt for forvalter til å føre register over reelle eiere.

Med hilsen

Harald Aass
seniorrådgiver

Birgitte Valen
rådgiver